

(projekt)

**Uchwała Nr VII/ / /2025
Sejmiku Województwa Śląskiego
z dnia 2025 roku**

**w sprawie:
przyjęcia oświadczenia dotyczącego ogłoszenia roku 2025
*Rokiem Przewodników Turystycznych***

Na podstawie art. 18 pkt 20
ustawy z dnia 5 czerwca 1998 roku o samorządzie województwa
(tekst jednolity Dz. U. z 2024 roku, poz. 566 z późn. zm.)
oraz § 18 a ust. 2 pkt 4
Statutu Województwa Śląskiego
(Dz. Urz. Woj. Śl. z 2017 roku, poz. 6351 z późn. zm.)

**Sejmik Województwa Śląskiego
uchwała:**

§ 1

Przyjmuje się oświadczenie w sprawie ogłoszenia roku 2025 *Rokiem Przewodników Turystycznych*, stanowiące załącznik do uchwały.

§ 2

Wykonanie uchwały powierza się Zarządowi Województwa Śląskiego.

§ 3

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Oświadczenie **w sprawie ogłoszenia roku 2025** ***Rokiem Przewodników Turystycznych***

Rok 2025 dla Polskiego Towarzystwa Turystyczno-Krajoznawczego to między innymi obchody 150. rocznicy powstania zorganizowanego przewodnictwa na ziemiach polskich.

Pierwsi wyspecjalizowani przewodnicy związani byli przede wszystkim z górami. W 1910 roku w Cieszynie powstało Towarzystwo Turystyczne „Beskid”, które w swych strukturach organizacyjnych miało sekcję zrzeszającą przewodników górskich. Byli to znawcy gór, folkloru, historii regionu, propagatorzy turystyki, którzy *non profit* prowadzili turystów, aby ukazać im piękno i majestat gór. 30 kwietnia 1922 roku w Katowicach z inicjatywy dr. Bogusława Parczewskiego powstaje samodzielne Towarzystwo Turystyczne „Beskid”, które w marcu 1923 roku daje początek Górnos Śląskiemu Oddziałowi Polskiego Towarzystwa Tatrzańskiego (PTT) z siedzibą w Katowicach.

Dzisiejszy Górnos Śląski Oddział PTTK w Katowicach jest spadkobiercą międzywojennego PTT. W większości miast przedwojennego województwa śląskiego istniały Koła PTT. To Górnos Śląski Oddział PTT już w 1924 roku dokonał weryfikacji kwalifikacji przewodnickich i przeprowadzał jako pierwszy kursy przewodnickie dające uprawnienia na prowadzenie wycieczek po Beskidach. Pierwszy kurs na przewodników miejskich po Katowicach i tzw. *Niecce Węglowej* zorganizowany został w 1934 roku przez Wydział Propagandy Turystycznej Śląskiego Urzędu Wojewódzkiego w Katowicach. Kurs ten ukończyło 18 uczestników, którzy otrzymali uprawnienia przewodnickie, a ich znakiem rozpoznawczym w czasie prowadzenia grup wycieczkowych były zielone opaski z napisem: *Przewodnik turystyczny woj. śląskiego*. Niestety, ten prężnie rozwijający się ruch turystyczny i przewodnicki wstrzymały działania związane z okresem II wojny światowej.

Odrodzenie ruchu turystycznego, a z nim przewodnickiego, nastąpiło zaraz po zakończeniu działań wojennych. Już w marcu 1945 roku reaktywowano przedwojenny katowicki Górnos Śląski Oddział Polskiego Towarzystwa Tatrzańskiego, a w 1946 roku Polskiego Towarzystwa Krajoznawczego. Przełom w działalności turystycznej i przewodnickiej nastąpił 17 grudnia 1950 roku, kiedy po połączeniu PTT i PTK powstało Polskie Towarzystwo Turystyczno-Krajoznawcze. To połączenie dało impuls do tworzenia poszczególnych komórek i sekcji organizacyjnych Towarzystwa nie zapominając o przewodnictwie. Już w 1951 roku utworzono w Katowicach Zarząd Okręgu PTTK, a w nim w 1952 roku Okręgową Sekcję Przewodnicką przemianowaną w 1957 roku na Komisję Przewodnicką Zarządu Okręgu PTTK.

Na przestrzeni kilkudziesięciu lat działalności zorganizowanego przewodnictwa na terenie województwa śląskiego działało blisko 5 tys. przewodników zarówno z uprawnieniami terenowymi, miejskimi po GOP-ie, jak i górnymi: tatrzańskimi, beskidzkimi, czy sudeckimi. Wszystkim im należy się pamięć i uznanie.

Uzasadnienie

W bieżącym roku mija 150 lat od powstania zorganizowanego przewodnictwa na ziemiach polskich. Ta rocznica będzie uroczyście obchodzona w Polskim Towarzystwie Turystyczno-Krajoznawczym tak w kraju, jak i w województwie.

W związku z tym przewodnicy województwa śląskiego zwrócili się do Sejmiku Województwa Śląskiego o ogłoszenie w województwie śląskim roku 2025 *Rokiem Przewodników Turystycznych*, aby nadać tym obchodom właściwą rangę. Pozwoli to nie tylko upamiętnić pracę i zaangażowanie dla rozwoju turystyki pierwszych przewodników i ich następców, ale także zachęci młode pokolenie do podjęcia trudnej misji i pracy przewodnickiej. Ogłoszenie przez Sejmik Województwa Śląskiego roku 2025 „Rokiem Przewodników Turystycznych” będzie miało zatem niebagatelne znaczenie nie tylko dla środowiska przewodnickiego, ale i dla przyszłych pokoleń.